

EVROPSKA UNIJA

EVROPSKI PARLAMENT

SVET

Bruselj, 17. maj 2023
(OR. en)

2023/0051 (COD)

PE-CONS 19/23

POLCOM 67
COEST 259
CODEC 633

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o začasnih ukrepih za trgovinsko liberalizacijo, ki dopolnjujejo trgovinske koncesije, ki se uporabljajo za ukrajinske izdelke v okviru Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani

UREDBA (EU) 2023/...
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne ...

**o začasnih ukrepih za trgovinsko liberalizacijo, ki dopolnjujejo trgovinske koncesije,
ki se uporabljajo za ukrajinske izdelke v okviru Sporazuma o pridružitvi
med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo
in njenimi državami članicami na eni strani
ter Ukrajino na drugi strani**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom¹,

¹ Stališče Evropskega parlamenta z dne 9. maja 2023 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sporazum o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani¹ (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o pridružitvi) predstavlja podlago za odnose med Unijo in Ukrajino. V skladu s Sklepom Sveta 2014/668/EU² se naslov IV Sporazuma o pridružitvi, ki se nanaša na trgovino in z njo povezane zadeve, začasno uporablja od 1. januarja 2016 in je začel veljati 1. septembra 2017, po tem ko so ga ratificirale vse države članice.
- (2) Sporazum o pridružitvi izraža željo pogodbenic Sporazuma o pridružitvi (v nadaljnjem besedilu: pogodbenici), da okrepita in razširita odnose na ambiciozen in inovativen način, da olajšata in dosežeta postopno gospodarsko povezovanje, in sicer v skladu s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz članstva pogodbenic v Svetovni trgovinski organizaciji.

¹ UL L 161, 29.5.2014, str. 3.

² Sklep Sveta 2014/668/EU z dne 23. junija 2014 o podpisu Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani, v imenu Evropske unije in o njegovi začasni uporabi, kar zadeva naslov III (razen določb v zvezi z obravnavo državljanov tretjih držav, ki so zakonito zaposleni kot delavci na ozemlju druge pogodbenice) ter naslove IV, V, VI in VII Sporazuma ter z njim povezanih prilog in protokolov (UL L 278, 20.9.2014, str. 1).

- (3) Člen 25 Sporazuma o pridružitvi določa postopno vzpostavitev območja proste trgovine med pogodbenicama v skladu s členom XXIV Splošnega sporazuma o carinah in trgovini iz leta 1994 (GATT 1994). V ta namen člen 29 Sporazuma o pridružitvi določa postopno odpravo carin v skladu s seznamami iz Sporazuma o pridružitvi in možnost, da se področje take odprave pospeši in razširi. Člen 48 Sporazuma o pridružitvi določa, da je treba pred uporabo protidampinških ukrepov med pogodbenicama upoštevati javni interes.
- (4) Neizzvana in neupravičena vojna agresija Rusije proti Ukrajini od 24. februarja 2022 je močno negativno vplivala na zmožnost Ukrajine, da trguje s preostalim svetom, tako zaradi uničenja proizvodnih zmogljivosti kot nerazpoložljivosti znatnega deleža prevoznih sredstev, na primer zaradi omejitve in negotovosti dostopa do Črnega morja. Zaradi takih izjemnih okoliščin in za ublažitev negativnega gospodarskega učinka vojne agresije Rusije proti Ukrajini je treba pospešiti razvoj tesnejših gospodarskih odnosov med Unijo in Ukrajino, da se zagotovi neprekinjena podpora ukrajinskim organom in prebivalstvu. Zato je potrebno in primerno še naprej spodbujati trgovinske tokove in odobravati koncesije v obliki ukrepov za trgovinsko liberalizacijo za vse izdelke v skladu s pospešitvijo odprave carin na trgovino med Unijo in Ukrajino.

- (5) V skladu s členom 21(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) Unija zagotavlja usklajenost med različnimi področji svojega zunanje delovanja. Na podlagi člena 207(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) se skupna trgovinska politika izvaja v okviru načel in ciljev zunanje delovanja Unije.
- (6) Uredba (EU) 2022/870 Evropskega parlamenta in Sveta¹ preneha veljati 5. junija 2023.

¹ Uredba (EU) 2022/870 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2022 o začasnih ukrepih za trgovinsko liberalizacijo, ki dopolnjujejo trgovinske koncesije, ki se uporabljajo za ukrajinske izdelke v okviru Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani (UL L 152, 3.6.2022, str. 103).

- (7) Ukrepi za trgovinsko liberalizacijo, ki jih določa ta uredba, bi morali imeti naslednjo obliko: (i) opustitev uporabe sistema vstopnih cen za sadje in zelenjavo; (ii) opustitev tarifnih kvot in uvoznih dajatev; (iii) z odstopanjem od člena 14(1), prvi pododstavek, Uredbe (EU) 2016/1036 Evropskega parlamenta in Sveta¹ se protidampinške dajatve na uvoz s poreklom iz Ukrajine, uvedene med uporabo te uredbe, ne bi smele nikoli pobirati, niti po izteku veljavnosti te uredbe, ter (iv) začasna opustitev uporabe Uredbe (EU) 2015/478 Evropskega parlamenta in Sveta². S temi ukrepi bo Unija dejansko začasno zagotovila ustrezno gospodarsko in finančno podporo v korist Ukrajine in gospodarskih subjektov, ki so prizadeti.
- (8) Da bi se preprečila goljufija, bi morali biti preferencialni režimi, določeni s to uredbo, odvisni od tega, ali Ukrajina upošteva vse ustrezne pogoje za prejemanje ugodnosti na podlagi Sporazuma o pridružitvi, vključno s pravili o poreklu zadevnih izdelkov in z njimi povezanimi postopki, ter je vključena v tesno upravno sodelovanje z Unijo, kot je določeno v Sporazumu o pridružitvi.

¹ Uredba (EU) 2016/1036 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o zaščiti proti dampinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske unije (UL L 176, 30.6.2016, str. 21).

² Uredba (EU) 2015/478 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2015 o skupnih pravilih za uvoz (UL L 83, 27.3.2015, str. 16).

- (9) Ukrajina bi se morala vzdržati uvajanja novih dajatev ali taks z enakovrednim učinkom in novih količinskih omejitev ali ukrepov z enakovrednim učinkom in zviševanja obstoječih ravni dajatev ali taks ali uvajanja drugih omejitev trgovine z Unijo, razen če to jasno upravičuje vojna agresija Rusije. V primeru, da Ukrajina ne izpolnjuje katerega koli od teh pogojev, bi morala biti Komisija pooblaščen, da začasno opusti vse ali nekatere preferencialne režime, določene s to uredbo.
- (10) Člen 2 Sporazuma o pridružitvi med drugim določa, da so spoštovanje demokratičnih načel, človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spodbujanje spoštovanja načel suverenosti in ozemeljske celovitosti, nedotakljivosti meja in neodvisnosti ter preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje, pripadajočih materialov in s tem povezanih nosilcev bistveni elementi Sporazuma o pridružitvi. Poleg tega člen 3 Sporazuma o pridružitvi določa, da so vladavina prava, dobro upravljanje, boj proti korupciji, boj proti različnim oblikam mednarodnega organiziranega kriminala in terorizma, spodbujanje trajnostnega razvoja in učinkovito večstransko sodelovanje poglobitnega pomena za okrepitev razmerja med pogodbenicama. Primerno je uvesti možnost začasne opustitve preferencialnih režimov, določenih s to uredbo, če Ukrajina ne bo upoštevala splošnih načel Sporazuma o pridružitvi, kakor je določeno v drugih sporazumih o pridružitvi, ki jih je sklenila Unija.

- (11) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila, da začasno opusti preferencialne režime iz člena 1(1), če pogoji za upravičenost do preferencialnih režimov niso več izpolnjeni, in uvede zaščitne ukrepe za primere, kadar uvoz na podlagi te uredbe negativno vpliva na trge podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹.
- (12) Ob upoštevanju ocene, ki jo je Komisija izvedla v okviru rednega spremljanja učinka te uredbe ter ki se je začela izvajati na podlagi ustrezno utemeljene zahteve države članice ali na lastno pobudo Komisije, je treba omogočiti možnost ponovne uvedbe carinskih dajatev, ki se sicer uporabljajo na podlagi Sporazuma o pridružitvi, na uvoz katerih koli izdelkov, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, ki negativno vpliva na trg podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji.

¹ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (13) Letno poročilo Komisije o izvajanju poglobljenega in celovitega območja proste trgovine, ki je sestavni del Sporazuma o pridružitvi, bi moralo vsebovati podrobno oceno izvajanja ukrepov za trgovinsko liberalizacijo, določenih s to uredbo.
- (14) Glede na nujnost zadeve v zvezi z razmerami, ki jih je povzročila vojna agresija Rusije proti Ukrajini, se je primerno sklicevati na izjemo od roka osmih tednov, določeno v členu 4 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, ki je priložen PEU, PDEU in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.
- (15) Glede na težke gospodarske razmere v Ukrajini in iztek veljavnosti Uredbe (EU) 2022/870 5. junija 2023 bi morala ta uredba začeti veljati 6. junija 2023 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Ukrepi za trgovinsko liberalizacijo

1. Uvedejo se naslednji preferencialni režimi:
 - (a) uporaba sistema vstopnih cen se opusti za tiste izdelke, za katere se uporablja, kot je določeno v Prilogi I-A k Sporazumu o pridružitvi. Za uvoz navedenih izdelkov se ne uporabljajo nobene carinske dajatve;
 - (b) vse tarifne kvote, določene v skladu s Prilogo I-A k Sporazumu o pridružitvi, se opustijo, izdelki, ki jih zajemajo navedene kvote, pa se sprejmejo za uvoz iz Ukrajine v Unijo brez carinskih dajatev.
2. Z odstopanjem od člena 14(1), prvi pododstavek, Uredbe (EU) 2016/1036 se protidampinške dajatve na uvoz s poreklom iz Ukrajine, uvedene med uporabo te uredbe, nikoli ne pobirajo, niti po izteku veljavnosti te uredbe.
3. Uporaba Uredbe (EU) 2015/478 se začasno opusti za uvoz s poreklom iz Ukrajine.

Člen 2

Pogoji za upravičenost do preferencialnih režimov

Za preferencialne režime iz člena 1(1) veljajo naslednji pogoji:

- (a) skladnost s pravili o poreklu izdelkov in z njimi povezanimi postopki, kot je določeno v Sporazumu o pridružitvi;
- (b) Ukrajina se vzdrži uvajanja novih dajatev ali taks z enakim učinkom in novih količinskih omejitev ali ukrepov z enakim učinkom za uvoz izdelkov s poreklom iz Unije, zviševanja obstoječih ravni dajatev ali taks ali uvajanja drugih omejitev trgovine z Unijo, vključno z diskriminatornimi internimi upravnimi ukrepi, razen če to jasno upravičujejo vojne razmere, ter
- (c) spoštovanje demokratičnih načel, človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter spoštovanje načela pravne države s strani Ukrajine, kot tudi stalno in trajno prizadevanje v boju proti korupciji in nezakonitim dejavnostim, kot določajo členi 2, 3 in 22 Sporazuma o pridružitvi.

Člen 3

Začasna opustitev

1. Kadar Komisija ugotovi, da obstajajo zadostni dokazi, da Ukrajina ne izpolnjuje pogojev iz člena 2, lahko z izvedbenim aktom v celoti ali deloma opusti preferencialne režime iz člena 1(1). Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 5(3).
2. Kadar država članica zahteva, da Komisija opusti katerega od preferencialnih režimov, ker Ukrajina ne izpolnjuje pogojev iz člena 2, točka (b), Komisija v štirih mesecih po prejemu take zahteve pripravi obrazloženo mnenje, v katerem pojasni, ali je trditev o neizpolnjevanju pogojev s strani Ukrajine utemeljena. Če Komisija ugotovi, da je zahteva utemeljena, sproži postopek iz odstavka 1 tega člena.

Člen 4

Zaščitni ukrep po hitrem postopku

1. Kadar se izdelek s poreklom iz Ukrajine uvaža pod pogoji, ki negativno vplivajo na trg podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji, lahko Komisija z izvedbenim aktom kadar koli ponovno uvede carinske dajatve na uvoz tega izdelka, ki se sicer uporabljajo na podlagi Sporazuma o pridružitvi. Tak izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 5(3).

Carinske dajatve, ki se sicer uporabljajo na podlagi Sporazuma o pridružitvi, se lahko ponovno uvedejo za toliko časa, kolikor je to potrebno za odpravo negativnih vplivov na trg podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji.

2. Komisija redno spremlja učinek te uredbe, pri čemer upošteva informacije o izvozu in uvozu izdelkov, za katere veljajo ukrepi za trgovinsko liberalizacijo na podlagi člena 1(1), točka (b), ter njihovih cenah na trgu Unije in njihovi proizvodnji v Uniji.

Komisija od začetka veljavnosti te uredbe države članice vsaka dva meseca obvesti o rezultatih rednega spremljanja.

3. Komisija izvede oceno razmer na trgu Unije za podobne ali neposredno konkurenčne izdelke zaradi ponovne uvedbe carinskih dajatev. Ta ocena se začne izvajati:
- (a) na podlagi ustrezno utemeljene zahteve države članice, v katero so vključeni zadostni dokazi *prima facie* o negativnem vplivu uvoza na trg iz odstavka 1, ki so državi članici pod razumnimi pogoji dostopni na podlagi odstavka 4, ali
 - (b) na lastno pobudo, potem ko se Komisija prepriča, da obstajajo zadostni dokazi *prima facie* o negativnem vplivu uvoza na trg iz odstavka 1.

Ocena iz prvega pododstavka se zaključi v treh mesecih od začetka njenega izvajanja.

4. Komisija pri izvajanju ocene na podlagi odstavka 3, upošteva vse pomembne dogodke na trgu, vključno z vplivom zadevnega uvoza na razmere na trgu podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji. Ta ocena vključuje dejavnike, kot so:
- (a) stopnja in obseg povečanja uvoza zadevnega izdelka iz Ukrajine v absolutnem in relativnem smislu,

- (b) vpliv zadevnega uvoza na proizvodnjo in cene v Uniji, pri čemer se upošteva razvoj uvoza iz drugih virov.

Ta seznam ni izčrpen, tako da se lahko upoštevajo tudi drugi pomembni dejavniki.

5. Kadar Komisija na podlagi ocene iz odstavka 3 meni, da je bil vpliv na trg podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji negativen, in namerava ponovno uvesti carinske dajatve, v *Uradnem listu Evropske unije* objavi obvestilo o ponovni uvedbi carinskih dajatev, ki se sicer uporabljajo na podlagi Sporazuma o pridružitvi, na uvoz tega izdelka. Obvestilo vsebuje povzetek glavnih rezultatov ocene po hitrem postopku in določa rok, v katerem lahko zainteresirane strani pisno sporočijo svoja stališča. Tak rok ni daljši od 10 dni od datuma objave obvestila.
6. Kadar izjemne okoliščine zahtevajo takojšnje ukrepanje, lahko Komisija brez uporabe postopka iz odstavka 5, potem ko je obvestila Odbor za zaščitne ukrepe, ustanovljen s členom 3(1) Uredbe (EU) 2015/478, sprejme kateri koli preventivni ukrep, ki je potreben.

Člen 5
Postopek v odboru

1. Komisiji v zvezi s členom 3(1) te uredbe pomaga Odbor za carinski zakonik, ustanovljen s členom 285(1) Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Komisiji v zvezi s členom 4(1) te uredbe pomaga Odbor za zaščitne ukrepe, ustanovljen s členom 3(1) Uredbe (EU) 2015/478 Evropskega parlamenta in Sveta. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

¹ Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1).

Člen 6

Ocena izvajanja ukrepov za trgovinsko liberalizacijo

Letno poročilo Komisije o izvajanju poglobljenega in celovitega območja proste trgovine vsebuje podrobno oceno izvajanja ukrepov za trgovinsko liberalizacijo iz te uredbe ter vsebuje, če je to ustrezno, oceno družbenega učinka teh ukrepov v Ukrajini in v Uniji. Informacije o uvozu izdelkov iz člena 1(1), točka (b), se objavijo na spletišču Komisije in se mesečno posodablajo.

Člen 7

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati 6. junija 2023.

Ta uredba se uporablja do 5. junija 2024.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V ...,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik/predsednica